

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 21 ноември 2023 г.
(OR. en)

15748/23

Междуетноститутуционално досие:
2023/0428(NLE)

ECOFIN 1236
FIN 1198
UEM 391

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	21 ноември 2023 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2023) 747 final
Относно:	Предложение за РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА за изменение на Решение за изпълнение на Съвета (ЕС) (ST 12319/2021; ST 12319/2021 ADD 1) от 29 октомври 2021 г. за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Румъния

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2023) 747 final.

Приложение: COM(2023) 747 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 21.11.2023 г.
COM(2023) 747 final

2023/0428 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

**за изменение на Решение за изпълнение на Съвета (ЕС) (ST 12319/2021;
ST 12319/2021 ADD 1) от 29 октомври 2021 г. за одобряване на оценката на плана
за възстановяване и устойчивост на Румъния**

{SWD(2023) 382 final}

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

**за изменение на Решение за изпълнение на Съвета (ЕС) (ST 12319/2021;
ST 12319/2021 ADD 1) от 29 октомври 2021 г. за одобряване на оценката на плана
за възстановяване и устойчивост на Румъния**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост¹, и по-специално член 20, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) След представянето на националния план за възстановяване и устойчивост („ПВУ“) от Румъния на 31 май 2021 г. Комисията предложи своята положителна оценка на Съвета. Съветът одобри положителната оценка с решение за изпълнение на Съвета от 29 октомври 2021 г.² („решението за изпълнение на Съвета“).
- (2) Съгласно член 11, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241 максималното финансово участие за безвъзмездна финансова подкрепа на всяка държава членка следва да бъде актуализирано до 30 юни 2022 г. в съответствие с методиката, предвидена в него. На 30 юни 2022 г. Комисията представи резултатите от упоменатата актуализация на Европейския парламент и на Съвета.
- (3) На 8 юни 2023 г. Румъния представи на Комисията изменен ПВУ, в който е включена глава за REPowerEU в съответствие с член 21в от Регламент (ЕС) 2021/241.
- (4) В изменения ПВУ се взема предвид също така актуализираното максимално финансово участие в съответствие с член 18, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241 и е включено обосновано искане до Комисията да предложи на Съвета да измени решението за изпълнение на Съвета в съответствие с член 21, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/241, като се има предвид, че планът за възстановяване и устойчивост частично вече не може да

¹ OB L 57, 18.2.2021 г., стр. 17.

² ST 12319/2021; ST 12319/2021 ADD 1;

бъде постигнат поради обективни обстоятелства. Измененията на ПВУ, представени от Румъния, се отнасят до 56 мерки.

- (5) На 14 юли 2023 г. Съветът отправи препоръки към Румъния в контекста на европейския семестър. По-специално Съветът препоръча на Румъния да провежда фискални политики в съответствие с препоръката на Съвета от 18 юни 2021 г., така че да се прекрати прекомерният бюджетен дефицит в Румъния до 2024 г., и да се укрепи външната позиция на Румъния. Той също така препоръча на Румъния да прекрати действащите мерки за енергийна подкрепа възможно най-скоро през 2023 г. и 2024 г., като използва постигнатите икономии за намаляване на бюджетния дефицит. В случай че нови увеличения на цените на енергията наложат предприемането на нови или продължаващи мерки за подкрепа, Съветът препоръча на Румъния да гарантира, че тези мерки за подкрепа са насочени към закрила на уязвимите домакинства и предприятия, че са фискално достъпни и че запазват стимулите за икономии на енергия. Съветът препоръча още на Румъния да запази финансираните на национално равнище публични инвестиции и да гарантира, че безвъзмездните средства по Механизма за възстановяване и устойчивост и другите фондове на Съюза се усвояват ефективно, по-специално с цел насърчаване на екологичния и цифровия преход. Той препоръча също така да се гарантира ефективното управление и да се укрепи административният капацитет, за да се даде възможност за непрекъснато бързо и стабилно изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост и да се пристъпи към бързо прилагане на политиката на сближаване. Освен това Съветът препоръча на Румъния да намали зависимостта си от изкопаеми горива и да ускори енергийния преход, по-специално чрез по-бързо разгръщане на енергията от възобновяеми източници и подобряване на капацитета на електроенергийната мрежа, за да се даде възможност за функциониране на нов капацитет на пазара, както и да се повиши енергийната ефективност и амбицията за саниране на сградите, включително чрез осигуряване на по-добър достъп до информация и възможности за финансиране за устойчиво развитие. Накрая, той препоръча на Румъния да увеличи усилията на политиката, насочени към предоставянето и придобиването на уменията, необходими за екологичния преход.
- (6) Представянето на изменения ПВУ беше предшествано от процес на консултации, проведени в съответствие с националната правна уредба, в които участваха местни и регионални органи, социални партньори, организации на гражданското общество, младежки организации и други съответни заинтересовани страни. Обобщението на консултациите беше представено заедно с изменения ПВУ. Съгласно член 19 от Регламент (ЕС) 2021/241 Комисията оцени целесъобразността, ефективността, ефикасността и съгласуваността на изменения ПВУ в съответствие с насоките за оценка, съдържащи се в приложение V към посочения регламент.

Актуализации въз основа на член 18, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241

- (7) В изменения ПВУ, представен от Румъния, се актуализират осем мерки, за да се вземе предвид актуализираното максимално финансово участие. Румъния обясни, че тъй като максималното финансово участие е намаляло от

14 244 851 992 EUR³ на 12 125 664 294 EUR⁴, няколко инвестиции са променени, прехвърлени или е понижено изискваното равнище на изпълнението им спрямо първоначалния план в размер на общо 2 119 187 698 EUR, което съответства на намалението на максималното финансово участие.

- (8) Тези изменения се отнасят до мерки по компоненти C2 — Опазване на горите и биологичното разнообразие, C4 — Устойчив транспорт, C6 — Енергия, C7 — Цифрова трансформация, C10 — Местен фонд, C12 — Здравеопазване, и C15 — Образование. По-специално цели 25 и 26 на инвестиция C2.I1 — Национална кампания за залесяване и повторно залесяване, включително градски гори — са намалени по отношение на изискваното равнище на изпълнението им; изменени са ключови етапи 72 и 73, както и цели 74 и 75 на инвестиция C4.I1 — Модернизация и обновяване на железопътната инфраструктура; цел 173 на инвестиция C7.I8 — Квалифицирана електронна лична карта и цифров подпис — е намалена по отношение на изискваното равнище на изпълнението ѝ, а цел 174 е изменена, за да отрази актуализираното съдържание на мярката; цели 302, 305 и 306, както и ключов етап 304 на инвестиция C10.I1 — Устойчива градска мобилност — бяха премахнати, а цел 303 беше намалена по отношение на изискваното равнище на изпълнението ѝ; цели 367 и 372 на инвестиция C12.I1 — Развитие на предболничната медицинска инфраструктура — са намалени по отношение на изискваното равнище на изпълнението им; цел 377 на инвестиция C12.I2 — Развитие на обществената болнична инфраструктура — е намалена по отношение на изискваното равнище на изпълнението ѝ; ключов етап 458 и цел 459 на инвестиция C15.I2 — Създаване, оборудване и привеждане в действие на 412 допълнителни услуги за групи в неравностойно положение — са намалени по отношение на изискваното равнище на изпълнението им.

Изменения въз основа на член 21 от Регламент (ЕС) 2021/241

- (9) Измененията на ПВУ, представени от Румъния поради обективни обстоятелства, се отнасят до 48 мерки.
- (10) Румъния обясни, че 16 мерки вече не могат да бъдат постигнати изцяло в рамките на предвидените в първоначалния ПВУ срокове поради ограничения във веригата на доставки, съчетани в някои случаи с висока инфлация. Те се отнасят съответно до цели 5, 6, 7 и 8 на инвестиция C1.I1 — Разширяване на водоснабдителните и канализационните системи в агломерации с повече от 2 000 еквивалент жители, определена като приоритетна в Ускорения план за постигане на съответствие с европейските директиви; цели 11 и 12 на инвестиция C1.I2 — Събиране на отпадъчни води в агломерации с еквивалент жители под 2 000, които възпрепятстват постигането на добро състояние на водните обекти и/или засягат защитени природни зони; цел 13 на инвестиция C1.I3 — Подкрепа за свързването на населението с ниски доходи

³ Тази сума съответства на разпределените финансови средства след приспадане на пропорционалния дял на Румъния от разходите по член 6, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241, изчислен в съответствие с методиката по член 11 от посочения регламент.

⁴ Тази сума съответства на разпределените финансови средства след приспадане на пропорционалния дял на Румъния от разходите по член 6, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241, изчислен в съответствие с методиката по член 11 от посочения регламент.

към съществуващите водоснабдителни и канализационни мрежи; цели 14, 15, 17 и ключов етап 16 на инвестиция C1.I4 — Адаптиране към изменението на климата чрез автоматизация и цифровизация на оборудването за отвеждане и съхранение на вода от съществуващите натрупвания, за да се гарантира екологичният поток и да се повиши сигурността на водоснабдяването за населението и да се намали рискът от наводнения, по компонент C1 — Управление на водите; цел 58 на инвестиция C3.I36 — Оборудване за контрол на качеството на въздуха, радиоактивността и шума за Националната агенция за опазване на околната среда, по компонент C3 — Управление на отпадъците; ключови етапи 95 и 96, както и цели 101, 102, 103, 104, 105 и 106 на инвестиция C5.I1 — Създаване на фонд за вълна на саниране за финансиране на дейности за подобряване на енергийната ефективност на съществуващия сграден фонд, по компонент C5 — Вълна на саниране; ключови етапи 129 и 130, както и цели 131 и 132 на инвестиция C6.I2 — Инфраструктура за разпределение на възобновяеми газове (използване на природен газ в комбинация с водород от възобновяеми източници като преходна мярка), както и капацитет за производство на водород от възобновяеми източници и/или неговото използване за съхранение на електроенергия, по компонент C6 — Енергия; цели 295 и 296 на инвестиция C10.I1 — Устойчива градска мобилност; цели 318 и 319 на инвестиция C10.I2 — Изграждане на жилища за младежи и за специалисти в областта на здравеопазването и образованието; цели 321 и 322 на инвестиция C10.I3 — Умерено възстановяване на обществени сгради с цел подобряване на предоставянето на обществени услуги от административни териториални единици; цели 324 и 325 на инвестиция C10.I4 — Развитие/актуализиране във формат ГИС на документи за пространствено планиране и градоустройствено планиране, по компонент C10 — Местен фонд; ключов етап 336 и цел 337 на инвестиция C11.I2 — Модернизация/създаване на музеи и мемориали; ключов етап 340 на реформа C11.R2 — Рамка за привеждане в действие на велосипедните маршрути на национално равнище; ключов етап 342 и цел 343 на инвестиция C11.I4 — Изпълнение на 3 000 km велосипедни маршрути, по компонент C11 — Туризм и култура; цели 486, 487 и 488 на инвестиция C15.I10 — Развитие на мрежата на зелените училища и закупуване на зелени микробуси; цели 503, 504, 505 и 506 на инвестиция C15.I17 — Осигуряване на университетска инфраструктура (домове, столови, съоръжения за отдих), по компонент C15 — Образование. Въз основа на това Румъния поиска да се удължи срокът за изпълнение на тези мерки и да се намали изискваното равнище на изпълнение на някои от съответните ключови етапи и цели. Решението за изпълнение на Съвета следва да бъде съответно изменено.

- (11) Румъния обясни, че седем мерки вече не могат да бъдат постигнати изцяло поради ограничения от страна на предлагането, като например неочаквани забавяния при приключването на тръжните процедури или недостатъчно търсене. Те се отнасят до: цел 18 на инвестиция C1.I5 — Подходящо обезпечаване на администрациите на речните басейни за мониторинг на наводнения, предотвратяване и реагиране при извънредни ситуации, по компонент C1 — Управление на водите; цел 39 на инвестиция C2.I4.4 — Интегрирани инвестиции за екологично възстановяване на местообитанията и опазване на видовете, свързани с ливади, водни и зависими от водата зони, по компонент C2 — Защита на горите и биологичното разнообразие; ключови етапи 135 и 136 и цели 137, 138 и 139 на инвестиция C6.I4 — Промислена

верига на производство и/или сглобяване и/или рециклиране на батерии, елементи и фотоволтаични панели (включително спомагателно оборудване), както и нови мощности за съхранение на електроенергия, по компонент С6 — Енергия, както и цел 141 на инвестиция С6.15 — Осигуряване на енергийна ефективност в промишления сектор, по компонент С6 — Енергия; ключов етап 334 и цел 335 на инвестиция С11.11 — Популяризиране на 12 туристически/културни маршрута, по компонент С11 — Туризъм и култура; цели 466 и 467 на инвестиция С15.14 — Подкрепа за учебните заведения с висок риск от отпадане от училище; и цел 482 на инвестиция С15.19 — Осигуряване на оборудване и ресурси за цифровите технологии за училищата, по компонент С15 — Образование. Въз основа на това Румъния поиска да се намали изискваното равнище на изпълнение на съответните ключови етапи и цели на тези мерки, да се премахнат някои междинни цели или да се измени описанието на мерките, като решението за изпълнение на Съвета следва да бъде съответно изменено.

- (12) Румъния обясни, че 21 мерки са били изменени, за да се приложат по-добри алтернативи с цел да се постигне първоначалната амбиция на мерките. Те се отнасят до: ключов етап 41 на инвестиция С2.15 — Интегрирани системи за намаляване на риска от наводнения в горските речни басейни, по компонент С2 — Опазване на горите и биологичното разнообразие; ключов етап 45 на реформа С3.Р1 — Подобряване на управлението на отпадъците с цел ускоряване на прехода към кръгова икономика; цели 48, 49, 52 и 53 на инвестиция С3.11 — Разработване, модернизиране и завършване на интегрирани системи за управление на битовите отпадъци на областно равнище или на равнище град/община, по компонент С3 — Управление на отпадъците; ключови етапи 59, 60 и 66, както и цел 64 на реформа С4.Р1 — Устойчив транспорт, декарбонизация и пътна безопасност; ключови етапи 86 и 87, както и цели 88 и 89 на инвестиция С4.14 — Развитие на подземната транспортна мрежа в общините Букурещ и Клуж-Напока, по компонент С4 — Устойчив транспорт; ключов етап 167 на инвестиция С7.15 — Цифровизация в областта на околната среда, по компонент С7 — Цифрова трансформация; ключов етап 209 на реформа С8.Р5 — Създаване и привеждане в действие на Националната банка за развитие; ключов етап 214 на реформа С8.Р6 — Реформа на публичната пенсионна система; както и ключов етап 231 и цел 232 на инвестиция С8.14 — Въвеждане на електронни митници, по компонент С8 — Данъчни и пенсионни реформи; ключов етап 246 на инвестиция С9.11 — Цифрови платформи за прозрачност на законодателството, премахване на бюрокрацията и опростяване на процедурите за предприятията; цели 267 и 269 на инвестиция С9.14 — Трансгранични и многонационални проекти – Low Power Processors and Semiconductor Chips („Маломощни процесори и полупроводникови чипове“); цел 283 на инвестиция С9.17 — Укрепване на високите постижения и подкрепа за участието на Румъния в партньорства и мисии в рамките на „Хоризонт Европа“, по компонент С9 — Подкрепа за бизнеса, научноизследователска и развойна дейност и иновации; ключов етап 420 на реформа С14.Р4 — Разработване на справедлива система за единно заплащане в публичния сектор, по компонент С14 — Добро управление; ключов етап 452 на реформа С15.Р1 — Изготвяне и приемане на законодателния пакет за изпълнението на проекта „Образование на Румъния“; цел 457 на инвестиция С15.11 — Изграждане, оборудване и привеждане в действие на 110 детски ясли; ключов етап 479 на реформа С15.Р5 — Приемане на законодателната рамка за цифровизацията на

образованието; ключови етапи 489 и 490, както и цели 491 и 492 на инвестиция С15.111 — Осигуряване на съоръжения за предуниверситетски класни стаи и училищни лаборатории/работилници; ключов етап 495 на реформа С15.Р7 — Реформа на управлението на предуниверситетската образователна система и професионализация на управлението; ключов етап 498 на инвестиция С15.115 — Онлайн училище: Платформа за оценка и разработване на съдържание; ключов етап 501 на инвестиция С15.116 — Цифровизация на университетите и тяхната подготовка за професиите в областта на цифровите технологии на бъдещето; и цел 507 на инвестиция С15.118 — Програма за обучение и наставничество на училищни ръководители и инспектори, по компонент С15 — Образование. Въз основа на това Румъния поиска да промени описанието на мерките и на съответните ключови етапи и цели, като решението за изпълнение на Съвета следва да бъде съответно изменено.

- (13) Румъния обясни, че една мярка вече не може да бъде постигната изцяло в първоначално предвидените срокове или е забавена, както и че са необходими промени, за да се осигури съответствие с изменените правни изисквания. Това се отнася до: ключов етап 349 и цел 350 на инвестиция С11.17 — Ускоряване на цифровизацията на филмовото производство и разпространение, по компонент С11 — Туризм и култура. Въз основа на това Румъния поиска удължаване на срока за тяхното изпълнение или изменение на описанието на мерките и на съответните ключови етапи и цели, като решението за изпълнение на Съвета следва да бъде съответно изменено.
- (14) Румъния обясни, че две мерки вече не могат да бъдат постигнати в сроковете и в рамките на прогнозните разходи, предвидени в първоначалния ПВУ, поради липсата на търсене вследствие на високата инфлация и несигурната икономическа среда, предизвикана от агресивната война на Русия срещу Украйна. Те се отнасят до: цел 285 на инвестиция С9.19 — Подкрепа за притежателите на сертификати за високи постижения, получени в рамките на индивидуалната стипендия „Мария Склодовска-Кюри“, по компонент С9 — Подкрепа за бизнеса, научноизследователска и развойна дейност и иновации; цел 330 на реформа С11.Р1 — Привеждане в действие на организациите за управление на дестинациите (ОУД), по компонент С11 — Туризм и култура. Въз основа на това Румъния поиска удължаване на срока за тяхното изпълнение, изменение на описанието на мерките и намаляване на съответните ключови етапи и цели, като решението за изпълнение на Съвета следва да бъде съответно изменено.
- (15) Румъния обясни, че една от мерките вече не могат да бъдат постигнати изцяло поради неблагоприятните условия на енергийния пазар след агресивната война на Русия срещу Украйна, за да се гарантира сигурността на енергийните доставки, като се вземат предвид разпоредбите на Закона за декарбонизацията, оценени в рамките на ключов етап 113 в контекста на второто искане за плащане. Това се отнася до цели 115 и 119 на реформа С6.Р1 — Реформа на пазара на електроенергия, замяна на въглищата в енергийния микс и подкрепа за законодателна и регулаторна рамка за частни инвестиции в производството на електроенергия от възобновяеми източници, по компонент С6 — Енергия. Въз основа на това Румъния поиска изменение на описанието на мярката и на съответните цели, като решението за изпълнение на Съвета следва да бъде съответно изменено.

- (16) Освен това Румъния поиска да използва ресурсите, освободени от премахването или намаляването на мерките съгласно член 21 от Регламент (ЕС) 2021/241, на обща стойност 577 082 830 EUR, за да включи две нови мерки по компонент 16 — REPowerEU: инвестиция C16. I6 — Пилотен проект за инсталиране на плаващи слънчеви панели с мощност 20 MW по напоителни канали; и инвестиция C16.I7 — Ваучерна схема за отпускане на безвъзмездни средства за подобряване на енергийната ефективност на домакинствата.
- (17) Комисията смята, че с мотивите, изложени от Румъния, се обосновават актуализацията съгласно член 18, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241 и изменението съгласно член 21, параграф 2 от същия регламент.

Корекции на технически грешки

- (18) В текста на решението за изпълнение на Съвета бяха открити 17 технически грешки, които засягат 17 ключови етапа и цели и 16 мерки. Решението за изпълнение на Съвета следва да бъде изменено, за да се коригират техническите грешки, които не отразяват съдържанието на ПВУ, представен на Комисията на 31 май 2021 г., както беше договорено между Комисията и Румъния. Тези технически грешки се отнасят до: цел 55 на инвестиция C3.I2 — Развитие на инфраструктура за управление на оборски тор и други подлежащи на компостиране селскостопански отпадъци, по компонент C3 — Управление на отпадъците; ключов етап 79 на реформа C4.R2 — Управление на качеството в транспорта, основано на резултатите — Подобряване на институционалния капацитет и корпоративното управление, по компонент C4 — Устойчив транспорт; цел 134 на инвестиция C6.I3 — Разработване на гъвкаво и високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия (КПТЕ) на газ в районните отоплителни системи с цел постигане на дълбока карбонизация, по компонент 6 — Енергия; ключови етапи 164 и 166 на инвестиция C7.I4 — Цифровизация на съдебната система; ключов етап 167 на инвестиция C7.I5 — Цифровизация в областта на околната среда; и цел 185 на инвестиция C7.I16 — Програма за обучение на държавни служители в областта на задълбочените цифрови умения, по компонент 7 — Цифрова трансформация; ключов етап 217 на инвестиция C8.I1 — Улесняване на спазването на изискванията от страна на данъкоплатците чрез разработване на цифрови услуги; и ключов етап 226а на инвестиция C8.I2 — Подобряване на процесите, свързани с данъците и данъчната администрация, включително чрез прилагане на интегрирано управление на риска, по компонент 8 — Данъчна и пенсионна реформа; ключов етап 241 на реформа C9.R1 — Законодателна прозрачност, премахване на бюрокрацията и опростяване на процедурите за предприятията; и ключов етап 256 на инвестиция C9.I2 — Финансови инструменти за частния сектор, по компонент 9 — Подкрепа за бизнеса, научноизследователска и развойна дейност и иновации; ключов етап 317 на инвестиция C10.I2 — Изграждане на жилища за младежи и за специалисти в областта на здравеопазването и образованието; ключов етап 328 на реформа C11.R1 — Привеждане в действие на организациите за управление на дестинациите (ОУД), по компонент C11 — Туризм и култура; ключов етап 384 на реформа C13.R3 — Прилагане на минималния доход за приобщаване (VMI), по компонент 13 — Социални реформи; ключов етап 439 на реформа C14.R9 — Подобряване на процедурната рамка за прилагането на принципите на корпоративното управление в държавните предприятия, по компонент 14 — Добро управление; цел 474 на инвестиция C15.I6 — Развитие на 10 регионални консорциума и

разработване и оборудване на 10 професионални кампуса; цел 497 на инвестиция С15.114 — Организиране на практически семинари в училищата за ПОО, по компонент 15 — Образование. Упоменатите корекции не засягат изпълнението на съответните мерки.

Главата за REPowerEU въз основа на член 21в от Регламент 2021/241

- (19) В главата за REPowerEU са включени две реформи и седем инвестиции. Очаква се главата за REPowerEU на Румъния да окаже трайно въздействие за намаляване на потреблението на изкопаеми горива и на емисиите на парникови газове и за увеличаване на използването на енергия от възобновяеми източници, като по този начин ще допринесе за понижаване на уязвимостта през зимния сезон.
- (20) Главата включва важна реформа, чиято цел е да се улесни определянето на зони за ускорено внедряване, което се очаква да стимулира инсталирането на нови централи за енергия от възобновяеми източници. Тази реформа се допълва от две инвестиции, насочени към внедряването на енергия от възобновяеми източници. Една от тях — инвестиция С6.11 — Нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници, по компонент 6 — Енергия, беше прехвърлена към главата за REPowerEU в съответствие с член 21в, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241.
- (21) Планът включва и реформа за създаване на служби за обслужване на едно гише, предназначени за предоставяне на информация и помощ на частни лица във връзка с инсталации за енергия от възобновяеми източници и саниране с цел повишаване на енергийната ефективност, като първо ще бъде насочена към засегнатите от енергийна бедност и уязвимите потребители на енергия. Тази реформа се допълва от инвестиция, насочена към внедряването на слънчева енергия на покривите на жилищни сгради, и две инвестиции за подобряване на енергийната ефективност в страната чрез саниране съответно на обществени сгради и частни жилища. Последната инвестиция в саниране с цел енергийна ефективност на частни жилища е насочена приоритетно към домакинствата в положение на енергийна бедност и уязвимите потребители на енергия, като по този начин се преодолява енергийната бедност. Инвестицията се състои от ваучерна схема за отпускане на безвъзмездни средства, която обхваща както саниране с цел повишаване на енергийната ефективност, така и инсталиране на слънчеви панели на покривите. Бенефициерите получават целева помощ от звената за обслужване на едно гише, създадени в рамките на съответната реформа.
- (22) Главата за REPowerEU включва също така инвестиция за подобряване на поддръжката, ефективността и киберсигурността на електропреносната мрежа, улесняване на свързването на нови централи за енергия от възобновяеми източници и гарантиране на по-добра устойчивост и надеждност на инфраструктурата.
- (23) Главата за REPowerEU включва и инвестиция за осигуряване на обучения за работниците за придобиване на умения в областта на зелената енергия.
- (24) Комисията оцени изменения ПВУ, включително главата за REPowerEU, спрямо критериите за оценка, определени в член 19, параграф 3 от Регламент 2021/241.

Уравновесен отговор, допринасящ за шестте стълба

- (25) В съответствие с член 19, параграф 3, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.1 от приложение V към него измененият ПБУ, включително главата за REPowerEU, представлява в голяма степен (рейтинг „А“) всеобхватен и адекватно уравновесен отговор на икономическото и социалното положение, като по този начин допринася по подходящ начин и за шестте стълба, посочени в член 3 от същия регламент, като се вземат предвид специфичните предизвикателства пред съответната държава членка и разпределените ѝ финансови средства.
- (26) Измененият ПБУ, заедно с главата за REPowerEU, засяга само първоначалната оценка на приноса на ПБУ към първия стълб — екологичен преход, както е посочено в Решението за изпълнение на Съвета от 29 октомври 2021 г. По отношение на другите стълбове естеството и степента на измененията на плана за възстановяване и устойчивост не оказват влияние върху предишната оценка на плана, който до голяма степен все още продължава да бъде всеобхватен и адекватно балансиран отговор на икономическото и социалното положение, и върху подходящия принос и за шестте стълба, посочени в член 3 от Регламент (ЕС) 2021/241.
- (27) По отношение на първия стълб мерките в главата за REPowerEU допринасят за постигането на целите на Съюза в областта на климата за 2030 г. и на целта за неутралност на ЕС по отношение на климата до 2050 г., като са насочени към ускоряване на внедряването на възобновяеми енергийни източници чрез въвеждане на мерки за рационализиране на разрешителните и административните процедури. Очаква се всички мерки, включени в главата за REPowerEU, да допринесат значително за прехода към зелена икономика и за справяне със съответните предизвикателства.

Справяне с всички или със значителна част от предизвикателствата, посочени в специфичните за държавата препоръки

- (28) В съответствие с член 19, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.2 от приложение V към него се очаква ПБУ, в това число главата за REPowerEU, да допринесе за ефективното справяне с всички или със значителна част от предизвикателствата (рейтинг „А“), посочени в съответните специфични за държавата препоръки (СДП), отправени към Румъния, включително техните фискални аспекти, и препоръките, направени съгласно член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, или предизвикателствата, посочени в други съответни документи, официално приети от Комисията в рамките на европейския семестър.
- (29) По-специално в изменения ПБУ са взети предвид специфичните за държавата препоръки, официално приети от Съвета преди оценката на изменения план от Комисията. Тъй като максималните разпределени финансови средства за Румъния бяха намалени вследствие на актуализацията, в цялостната оценка не са взети предвид препоръките за 2022 г. и 2023 г., които не са свързани с предизвикателствата в областта на енергетиката.
- (30) След като оцени напредъка в изпълнението на всички съответни специфични за всяка държава препоръки като част от европейския семестър за 2023 г., Комисията констатира, че препоръка 2020.3.1 относно помощ за осигуряване на ликвидност на икономиката в полза на предприятията и домакинствата е изпълнена изцяло. Значителен напредък бе постигнат по отношение на

препоръка 2020.2.1 относно осигуряването на адекватно заместване на доходите и препоръка 2019.2.1 относно запазването на финансовата стабилност и устойчивостта на банковия сектор.

- (31) Измененият ПВУ включва обширен набор от взаимно укрепващи се реформи и инвестиции, които допринасят за ефективното справяне с всички или със значителна част от икономическите и социалните предизвикателства, посочени в специфичните за държавата препоръки, които Съветът е отправил към Румъния в контекста на европейския семестър, по-специално в областта на устойчивостта на публичните финанси и пенсионната система, здравеопазването, публичната администрация, бизнес средата, образованието и екологичния и цифровия преход. Очаква се, че с мерките за справяне с горепосочените предизвикателства измененият ПВУ ще допринесе и за коригиране на дисбалансите, пред които е изправена Румъния, както е посочено в препоръките, отправени съгласно член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 през 2019, 2020 и 2023 г., по-специално по отношение на платежния баланс, свързан с големи бюджетни дефицити.
- (32) Тъй като Румъния все още запазва в значителна степен амбицията на инвестициите или реформите, измененията в ПВУ на Румъния не променят предишната оценка, че ПВУ допринася за ефективното справяне с всички или със значителна част от специфичните за държавата препоръки. Освен това в главата за REPowerEU се засилва амбицията на плана по отношение на повечето от съответните специфични за всяка държава препоръки в областта на енергетиката (СДП 2023.3 и 2022.3), по-специално за намаляване на зависимостта от изкопаеми горива и ускоряване на енергийния преход.
- (33) Няколко мерки, включени в главата за REPowerEU (компонент C16), имат за цел по-бързо внедряване на енергията от възобновяеми източници. Те включват две реформи: C16.R1 — Създаване на правна рамка за използването на държавни земи като зони за ускоряване на инвестициите във ВЕИ и C16.R2 — Създаване на обслужване на едно гише (OSS) за предоставяне на консултантски услуги в областта на енергетиката за саниране с цел повишаване на енергийната ефективност и производство на енергия от възобновяеми източници за произвеждащите потребители — и инвестиции C16.I2 — Нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници; C16.I4 — Ваучерна схема за отпускане на безвъзмездни средства за ускорено внедряване от домакинствата на енергия от възобновяеми източници; и C16.I6 — Пилотен проект за инсталиране на плаващи слънчеви панели с мощност 20 MW по напоителни канали. Освен това реформа C16.R1 — Създаване на правна рамка за използването на държавни земи като зони за ускоряване на инвестициите във ВЕИ, и инвестиция C16.I5 — Цифровизация, ефективност и модернизация на националната електропреносна мрежа — имат за цел да се подобри капацитетът на електроенергийната мрежа, така че да може новоизграденият капацитет да се свърже по-бързо към мрежата. Мерки C16.R2 — Създаване на обслужване на едно гише (OSS) за предоставяне на консултантски услуги в областта на енергетиката за саниране с цел повишаване на енергийната ефективност и производство на енергия от възобновяеми източници за произвеждащите потребители; C16.I3 — Насърчаване на енергийната ефективност на обществените сгради; и C16.I7 — Ваучерна схема за отпускане на безвъзмездни средства за подобряване на енергийната ефективност на домакинствата — спомагат за нарастването на темпа и амбицията на санирането с цел повишаване на енергийната ефективност на сградния фонд. Въвеждането на звена по

саниране в рамките на C16.R2 — Създаване на обслужване на едно гише (OSS) за предоставяне на консултантски услуги в областта на енергетиката за саниране с цел повишаване на енергийната ефективност и производство на енергия от възобновяеми източници за произвеждащите потребители — е конкретно свързано с препоръката за осигуряване на по-добър достъп до информация и възможности за финансиране за устойчиво развитие. И накрая, инвестиция C16.II — Обучение за умения в областта на зелената енергия — допринася за предоставянето и придобиването на умения и компетентности, необходими за екологичния преход.

Принос към потенциала за растеж, създаването на работни места и икономическата, социалната и институционалната устойчивост

- (34) В съответствие с член 19, параграф 3, буква в) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.3 от приложение V към него се очаква изменението ПВУ, включително главата за REPowerEU, да окаже силно въздействие (рейтинг „А“) върху укрепването на потенциала за растеж, създаването на работни места и икономическата, социалната и институционалната устойчивост на Румъния, като допринася за прилагането на Европейския стълб на социалните права, включително чрез насърчаване на политиките за децата и младите хора, както и за смекчаването на икономическото и социалното въздействие на кризата, свързана с COVID-19, като по този начин засилва икономическото, социалното и териториалното сближаване и конвергенцията в рамките на Съюза.
- (35) Изменението ПВУ, в това число главата за REPowerEU, продължава да допринася за икономическото сближаване и за преодоляване на уязвимостите на икономиката в съответствие с първоначалната оценка. Освен мерките, включени в първоначалния ПВУ, мерките в главата за REPowerEU също се очаква да допринесат за устойчивия растеж. Това се отнася например за подкрепата за зелените умения и развитието на възобновяемите енергийни източници.
- (36) Измененията на ПВУ не засягат приноса на плана за социалното сближаване. Измененият план продължава да включва мерки за справяне с дългогодишните социални предизвикателства, включително способността за реагиране и достъпността на здравното обслужване и услугите за дългосрочни грижи, както и достъпа до услуги за децата в уязвимите общности и хората с увреждания. Очаква се мерките в изменените ПВУ да продължат да спомагат за изпълнението на плана за действие по Европейския стълб на социалните права, одобрен по време на срещата на високо равнище в Порто на 7 май 2021 г., като се очаква да допринесат за подобряване на показателите в набора от социални показатели.

Ненанасяне на значителни вреди

- (37) В съответствие с член 19, параграф 3, буква г) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.4 от приложение V към него се очаква изменението ПВУ, включително главата за REPowerEU, да гарантира, че никоя от мерките (рейтинг „А“) за изпълнение на реформите и инвестиционните проекти, включени в този ПВУ, не нанася значителни вреди на екологичните цели по

смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета⁵ (принцип за „ненанасяне на значителни вреди“).

- (38) В измененния план оценката на съответствието с принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ е извършена при следване на методологията, изложена в техническите насоки на Комисията за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2023/C58/6454) съгласно Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост (C(2023) 6454 final). Промените в мерките, въведени при изменението на ПВУ, не засягат оценката, извършена за първоначалната версия на ПВУ, която остава същата.
- (39) По отношение на нововъведените реформи и инвестиции Румъния предостави систематична оценка на всяка мярка спрямо принципа за ненанасяне на значителни вреди. Когато е необходимо в съответните ключови етапи и цели са включени конкретни гаранции, за да се гарантира спазването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“. Въз основа на предоставената от Румъния информация може да се направи заключението, че се очаква планът да гарантира, че нито една от мерките не нанася значителни вреди за екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852.
- (40) Няма мярка, предвидена в главата за REPowerEU, която да попада в обхвата на член 21в, параграф 3, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/241.

Принос към целите на REPowerEU

- (41) В съответствие с член 19, параграф 3, буква га) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.12 от приложение V към него се очаква главата за REPowerEU да допринесе ефективно в голяма степен (рейтинг „А“) за енергийната сигурност, за диверсификацията на енергийните доставки за Съюза, за увеличаване на навлизането на възобновяеми енергийни източници и на енергийната ефективност, за увеличаване на капацитета за съхраняване на енергия или за необходимото намаляване на зависимостта от изкопаеми горива преди 2030 г.
- (42) Очаква се главата за REPowerEU на Румъния да окаже трайно въздействие за намаляване на потреблението на изкопаеми горива и на емисиите на парникови газове и за увеличаване на използването на енергия от възобновяеми източници, като се насърчава инсталирането на нови мощности за ВЕИ и санирането с цел повишаване на енергийната ефективност, включително за енергийно бедните и уязвимите потребители на енергия. Като допълнение се предвиждат и звена за обслужване на едно гише, чиято цел е да се предоставя информация и помощ на произвеждащите потребители. Очаква се тези мерки да допринесат за постигането на целите, определени в член 21в, параграф 3, букви б), г) и д) от Регламент (ЕС) 2021/241.
- (43) Освен това в главата за REPowerEU е включена мярка, чиято цел да се подобри поддръжката, ефективността и киберсигурността на електропреносната мрежа, като се улесни свързването на нови централи за производство на електроенергия от възобновяеми източници и се гарантира по-голяма устойчивост и надеждност на инфраструктурата. Очаква се това да допринесе за постигането на целите, определени в член 21в, параграф 3, букви б) и д) от Регламент (ЕС) 2021/241.

⁵ Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13).

Въвеждането на ваучерни схеми за отпускане на безвъзмездни средства за подобряване на енергийната ефективност на домакинствата и внедряване на инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници, при което следва да се даде приоритет на уязвимите домакинства, се очаква да допринесе за постигането на целта за справяне с енергийната бедност, определена в член 21в, параграф 3, буква в) от Регламент (ЕС) 2021/241.

- (44) Очаква се също така главата за REPowerEU да допринесе за ускореното преквалифициране на работната сила към „зелени“ умения, както е посочено в член 21в, параграф 3, буква е) от Регламент (ЕС) 2021/241, с акцент върху развитието на умения в областта на чистите технологии, необходими за използването на възобновяеми енергийни източници.

Мерки с трансгранично или многонационално измерение или въздействие

- (45) В съответствие с член 19, параграф 3, буква гб) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.13 от приложение V към него се очаква мерките, включени в главата за REPowerEU, в голяма степен (рейтинг „А“) да имат трансгранично или многонационално измерение или въздействие.
- (46) Очаква се главата за REPowerEU да допринесе за намаляване на зависимостта от изкопаеми горива и на енергопотреблението. По-специално няколко мерки в главата за REPowerEU подкрепят внедряването на възобновяеми енергийни източници и намаляването на енергопотреблението в сградите. По-конкретно в главата е включена реформа, насочена към подпомагане определянето на зони за ускорено внедряване, което се очаква да стимулира инсталирането на нови централи за енергия от възобновяеми източници, както и инвестиция, насочена към внедряването на енергия от възобновяеми източници. В главата е включена и реформа за създаване на звена за обслужване на едно гише, чиято цел е да се предоставя информация и помощ на частни лица за инсталиране на оборудване за енергия от възобновяеми източници и извършване на ремонтни дейности в областта на енергийната ефективност. Тази реформа се допълва от инвестиция, насочена към внедряването на слънчева енергия в жилищните сгради, и две инвестиции за подобряване на енергийната ефективност в страната чрез саниране на обществени и частни сгради.
- (47) Прогнозните разходи за мерките, включени в главата за REPowerEU, които се очаква да имат трансгранично или многонационално измерение или въздействие, са 96,5 % от общите прогнозни разходи по главата.

Принос към екологичния преход, включително биологичното разнообразие

- (48) В съответствие с член 19, параграф 3, буква д) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.5 от приложение V към него измененият ПБУ, в това число главата за REPowerEU, съдържа мерки, които допринасят в голяма степен (рейтинг „А“) за екологичния преход, включително за биологичното разнообразие, или за преодоляване на предизвикателствата, които произтичат от него. Мерките в подкрепа на целите в областта на климата възлизат на сума, която представлява 44,1 % от общия размер на разпределените средства за ПБУ и 96,5 % от общите прогнозни разходи за мерките, включени в главата за REPowerEU, изчислена в съответствие с методиката, предвидена в приложение VI към посочения регламент. В съответствие с член 17 от Регламент (ЕС) 2021/241 измененият ПБУ, включително главата за REPowerEU, е съобразен с информацията,

включена в националния план в областта на енергетиката и климата за периода 2021—2030 г.

- (49) Амбицията в областта на климата на изменения план без главата за REPowerEU е леко по-ниска в сравнение с първоначалния план главно поради намаляването на изискваното равнище на изпълнение на някои мерки след понижаването на максималното налично финансиране за Румъния, като възлиза на 40,1 % от изменения план в сравнение с 41 % за първоначалния план.
- (50) Главата за REPowerEU обаче включва девет мерки, чиято цел е да се ускорят внедряването на възобновяеми енергийни източници, темпът на саниране с цел повишаване на енергийната ефективност и преквалификацията на работната сила към придобиване на зелени умения. Поради това приносят на плана за възстановяване и устойчивост във връзка с изменението на климата, включително главата за REPowerEU, надвишава минималната цел в областта на климата от 37 %, заложена в Регламент (ЕС) 2021/241. В изменения ПВУ, включително главата за REPowerEU, мерките, свързани с екологичния преход, в това число биологичното разнообразие, имат трайно въздействие, тъй като имат за цел структурни промени за намаляване на цялостната зависимост на Румъния от изкопаеми горива и увеличаване на икономите на енергия чрез преминаване към екологосъобразни технологии, по-специално такива, свързани с възобновяемите енергийни източници, съхранението на енергия, енергийната ефективност и декарбонизацията на промишлеността. В резултат на това те допринасят и за постигането на целите за периода 2030—2050 г. и целта за неутралност на ЕС по отношение на климата до 2050 г.

Принос към цифровия преход

- (51) В съответствие с член 19, параграф 3, буква е) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.6 от приложение V към него измененият ПВУ съдържа мерки, които допринасят в голяма степен (рейтинг „А“) за цифровия преход или за преодоляване на предизвикателствата, произтичащи от него. Мерките в подкрепа на цифровите цели възлизат на сума, която представлява 21,8 % от общия размер на разпределените средства за изменения ПВУ, изчислена в съответствие с методиката, предвидена в приложение VII към посочения регламент.
- (52) Изменението на ПВУ не е оказало въздействие върху приноса му за цифровия преход по отношение на изменените мерки. Измененият ПВУ продължава да допринася значително за цифровия преход, включително чрез разработване на необходимата инфраструктура (изграждане на свързаност, изчислителен облак и подобряване на киберсигурността) както за предприятията, така и за държавната администрация.
- (53) Очаква се главата за REPowerEU да допринесе за цифровия преход и за справяне с произтичащите от него предизвикателства чрез една реформа и две подинвестиции. Реформата има за цел да подпомогне, наред с другото, цифровизацията на Държавната агенция по домейните. Първата подинвестиция има за цел да се предоставят цифрови решения за подобряване на ефективността и скоростта на интервенциите в електропреносната мрежа, така че да намалее изключванията. Втората инвестиция има за цел да се ограничи рискът от кибератаки срещу ИТ инфраструктурата на оператора на електропреносната мрежа. В съответствие с член 21в, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/241 реформите и инвестициите в главата за REPowerEU не се вземат предвид при

изчисляването на общото разпределение на плана с оглед на прилагането на изискването по отношение на целта в областта на цифровите технологии, определено в посочения регламент.

Трайно въздействие

- (54) В съответствие с член 19, параграф 3, буква ж) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.7 от приложение V към него се очаква измененият ПБУ, в това число главата за REPowerEU, да окаже трайно въздействие върху Румъния в голяма степен (рейтинг „А“).
- (55) Като цяло промените, включени в изменения ПБУ, не оказват съществено въздействие върху предишната оценка на плана за възстановяване и устойчивост по отношение на трайното въздействие на реформите за постигане на дългосрочни резултати и структурни промени.
- (56) ПБУ също така запазва инвестициите, които се очаква да окажат трайно въздействие, подкрепяйки екологичния и цифровия преход на икономиката. Свързаните с цифровите технологии мерки в ПБУ са насочени към повишаване на равнището на цифровизация на съответните институции, което се очаква да окаже трайно въздействие върху качеството на услугите, бизнес средата и оптималното използване на публични данни.
- (57) Накрая, главата за REPowerEU на Румъния също се очаква да окаже трайно въздействие и да оформи енергийната политика на Румъния и след жизнения цикъл на ПБУ, като спомогне за намаляване на потреблението на изкопаеми горива и на емисиите на парникови газове и за увеличаване на декарбонизацията и внедряването на енергия от възобновяеми източници.

Мониторинг и изпълнение

- (58) В съответствие с член 19, параграф 3, буква з) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.8 от приложение V към него предложените в изменения ПБУ, включително главата за REPowerEU, мерки са подходящи (рейтинг „А“), за да гарантират ефективен мониторинг и изпълнение на ПБУ, включително предвидения график, ключовите етапи и целите, както и свързаните с тях показатели.
- (59) В изменения ПБУ ясно се описват въведените механизми, които гарантират ефективна координация и изпълнение. Министерството на инвестициите и европейските проекти (MIPE) запазва ролята си на национален координатор, който отговаря за цялостното изпълнение на плана. След приемането на решението за изпълнение на Съвета за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Румъния министерството укрепи административния капацитет на своята специализирана структура чрез вътрешна реорганизация и увеличаване на броя на служителите. Координацията на високо равнище продължава да се осигурява от Междуведомствения комитет за координиране на плана, който работи в тясно сътрудничество с MIPE.
- (60) Въпреки че първоначалните договорености за изпълнение остават в сила, главата за REPowerEU включва няколко нови изпълнителни органа в допълнение към другите, които вече имат практически опит с особеностите на Механизма за възстановяване и устойчивост, като се има предвид, че изпълнението, особено амбицията на плана, все още е изпълнено с предизвикателства и трябва да се следи отблизо.

- (61) Механизмът за мониторинг и докладване е адекватен и надежден. MIPE продължава да отговаря за мониторинга на напредъка, постигнат за всеки ключов етап и цел, както и за докладването относно постигането на ключовите етапи и целите въз основа на информацията, предоставена от изпълнителните органи. Всички изменени мерки в плана и в допълнителната глава за REPowerEU включват подходящ брой ключови етапи и цели, които са реалистични и ясно определени, за да се гарантира, че напредъкът в изпълнението на плана може да бъде стриктно проследяван. Ключовите етапи и целите са от значение и за вече приключени мерки, които са допустими съгласно член 17, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241. Задоволителното изпълнение на тези ключови етапи и цели във времето е необходимо, за да се обоснове дадено искане за отпускане на средства.

Оценка на разходите

- (62) В съответствие с член 19, параграф 3, буква и) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.9 от приложение V към него обосновката в измененния ПБУ, включително главата за REPowerEU, за размера на прогнозните общи разходи за ПБУ е в умерена степен (рейтинг „В“) разумна и реалистична, съответства на принципа за ефективност на разходите и е съизмерима с очакваното въздействие върху икономиката и обществото на национално равнище.
- (63) Румъния е предоставила индивидуални прогнозни разходи за всички нови мерки в главата за REPowerEU. Освен мерките в главата за REPowerEU няма предвидени нови мерки. Като цяло допусканията, използвани от Румъния за оценка на разходите за новите мерки, са направени въз основа на разумни обяснения и методология. Обосновката, предоставена относно новите мерки, е разумна и реалистична в умерена степен (рейтинг „В“), съответства на принципа за ефективност на разходите и е съизмерима с очакваното въздействие върху националната икономика и обществото. По отношение на част от новите мерки допълнителната обосновка и по-подробната информация относно изчисленията би могла да повиши нивото на увереност, че разходите са разумни и реалистични. Тъй като използваната методика за тези оценки на разходите не е достатъчно добре обяснена и връзката между обосновката и разходите понякога не е напълно ясна, рейтингът за критерия за оценка на разходите е „В“ (в умерена степен). При изменените мерки е предоставена достатъчно информация, за да се обоснове пропорционалността на промените в прогнозните разходи или свързаните с тях цели. Оценката на разумността и реалистичността на разходите за мерките, които вече са изменени, не се е променила в сравнение с първоначалната оценка на тези мерки. Общите разходи за измененния ПБУ са съизмерими с очакваното социално и икономическо въздействие на предвидените мерки. И накрая, прогнозните общи разходи за измененния ПБУ съответстват на принципа за ефективност на разходите и са съизмерими с очакваното въздействие върху икономиката и обществото на национално равнище.

Защита на финансовите интереси на Съюза

- (64) В съответствие с член 19, параграф 3, буква й) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.10 от приложение V към него мерките, предложени в измененния ПБУ, включително главата за REPowerEU, са подходящи (рейтинг „А“), за да се предотвратяват, разкриват и коригират корупцията, измамите и конфликтите на интереси при използването на средствата, предоставени по линия на посочения

регламент. Очаква се, че чрез мерките ефективно ще бъде избегнато двойно финансиране по посочения регламент и по други програми на Съюза. Това не засяга прилагането на други инструменти и механизми за насърчване и осигуряване на спазването на правото на ЕС, включително за предотвратяване, разкриване и коригиране на корупция, измами и конфликти на интереси, както и за защита на бюджета на Съюза в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета⁶.

- (65) В първоначалната оценка беше направено заключение относно адекватността на механизмите за контрол и одит, предложени от Румъния (рейтинг „А“) по критерий 2.10 от приложение V към Регламент (ЕС) 2021/241, при условие че бъдат изпълнени своевременно два ключови етапа, свързани със системата от регистри за наблюдение на изпълнението на ПБУ и приемането на правния мандат на основните институции в Румъния, участващи в изпълнението на плана. Министерството на инвестициите и европейските проекти като цяло отговаря за изпълнението на плана и за отговорите от името на всички изпълнителни органи по въпроси, свързани с оперативните и административните аспекти на плана. Одитният орган на Сметната палата отговаря за извършването на одити на заявленията за финансиране, както и за документирането и изпълнението на целите и ключовите етапи.
- (66) След първоначалната оценка Комисията получи достъп до информация относно действителното прилагане на румънската система за одит и контрол. Това включва предварителните констатации от одита относно защитата на финансовите интереси на Съюза, проведен от Комисията в Румъния.
- (67) С оглед на тази информация Комисията счита, че системата за вътрешен контрол на ПБУ на Румъния е подходяща като цяло.

Съгласуваност на плана за възстановяване и устойчивост

- (68) В съответствие с член 19, параграф 3, буква к) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.11 от приложение V към него измененият ПБУ, включително главата за REPowerEU, съдържа до голяма степен (рейтинг „А“) мерки за осъществяването на реформи и проекти за публични инвестиции, които представляват съгласувани действия.
- (69) Измененията не засягат цялостната съгласуваност на плана. Компонентите за всички ключови области, включени в ПБУ — екологосъобразна икономика, образование, бизнес среда, здравеопазване, социално приобщаване, публична администрация и цифровизация — са изградени въз основа на последователни пакети от реформи и инвестиции, а мерките са взаимно подсилващи се и допълващи се. Съществуват и полезни взаимодействия между различните компоненти, като нито една мярка не противоречи или не подкопава ефективността на друга мярка. Основният акцент на плана за възстановяване и устойчивост на Румъния остава непроменен, тъй като екологичният преход и цифровата трансформация остават в основата му, като зелените реформи и инвестиции, включени в първоначалните компоненти на ПБУ, се подсилват от новите мерки в главата за REPowerEU. Цифровите реформи и инвестиции

⁶ Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 1).

продължават да бъдат насочени към подпомагане на областите с най-голям недостиг на инвестиции, като например цифровизацията на обществените услуги и училищата. Мерките в главата за REPowerEU са съгласувани с политиките на Румъния, насочени към намаляване на емисиите на парникови газове и увеличаване на дела на възобновяемите енергийни източници. Тези мерки също така засилват включените в първоначалния ПВУ мерки за енергийна ефективност и укрепване на електроенергийната мрежа, тъй като целта им е да се увеличи делът на производството на възобновяема енергия и да се намали енергопотреблението.

Равенство

- (70) В изменения план все още се съдържат редица мерки, които се очаква да допринесат за преодоляването на предизвикателствата на държавата в областта на равенството между половете и равните възможности за всички. В главата за REPowerEU мерките, насочени към саниране на еднофамилни къщи, дават приоритет на собствениците на жилища, засегнати от енергийна бедност, и уязвимите потребители на енергия и поради това се очаква да допринесат за равните възможности на всички групи от населението.

Процес на консултации

- (71) При подготовката на главата за REPowerEU бяха проведени консултации със съответните заинтересовани страни. За изготвянето на плана беше създадена междуправителствена работна група. Проектът на главата за REPowerEU беше представен на комитета за наблюдение на ПВУ, съставен от представители на правителствени организации, представители на синдикатите и работодателите, представители на сдруженията на местната държавна администрация (Национален съюз на областните съвети на Румъния, Асоциацията на румънските общини, Асоциацията на румънските градове и Асоциацията на общините в Румъния), както и представители на Икономическия и социален съвет. Те имаха възможност да направят коментари. През март беше организирана обществена консултация, както и публично събитие с участието на представители на бизнеса, гражданското общество и заинтересованите страни. Заинтересованите страни изпратиха коментари и предложения на МІРЕ. След тези консултации беше изготвен нов проект на главата.
- (72) За да се гарантира ангажираността на съответните участници, от решаващо значение е всички засегнати местни органи и заинтересовани страни, включително социалните партньори, да участват по време на цялото осъществяване на инвестициите и реформите, включени в изменения ПВУ, включително главата за REPowerEU.

Положителна оценка

- (73) Вследствие на положителната оценка на Комисията по отношение на изменения ПВУ, включително главата за REPowerEU, в която се констатира, че планът отговаря задоволително на критериите за оценка, определени в Регламент (ЕС) 2021/241, в съответствие с член 20, параграф 2 от посочения регламент и приложение V към него, следва да се определят реформите и инвестиционните проекти, необходими за изпълнението на изменения ПВУ, включително главата за REPowerEU, съответните ключови етапи, цели и показатели, както и сумата, предоставена от Съюза за изпълнението на

изменения ПБУ, включително главата за REPowerEU, под формата на безвъзмездна финансова подкрепа.

Финансово участие

- (74) Очакваните общи разходи на изменения ПБУ на Румъния, в това число за главата за REPowerEU, възлизат на 28 511 575 220 EUR. Тъй като размерът на прогнозните общи разходи за изменения ПБУ е по-висок от актуализираното максимално налично финансиране за Румъния, изчисленото в съответствие с член 11 финансиране, разпределено за изменения ПБУ на Румъния, в това число главата за REPowerEU, следва се равнява на 12 125 664 294 EUR.
- (75) В съответствие с член 21а, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/241 на 8 септември 2023 г. Румъния подаде искане за разпределение на приходите, посочени в член 21а, параграф 1 от същия регламент, които се разпределят между държавите членки въз основа на показателите, определени в методиката в приложение IVa към Регламент (ЕС) 2021/241. Прогнозните общи разходи за мерките, посочени в член 21в, параграф 3, букви б)–е) от Регламент (ЕС) 2021/241, включени в главата за REPowerEU, са в размер на 2 017 474 050 EUR. Тъй като тази сума е по-висока от дела на разпределените средства, наличен за Румъния, допълнителната безвъзмездна финансова подкрепа, налична за Румъния, следва да се равнява на дела на разпределените средства. Тази сума се равнява на 1 397 228 597 EUR.
- (76) В допълнение към това, в съответствие с член 4а от Регламент (ЕС) 2021/1755⁷, Румъния представи мотивирано искане за прехвърляне към Механизма на целия оставащ размер на наличната предварително разпределена за нея сума от резерва за приспособяване във връзка с последиците от Брексит, възлизаща на 43 162 623 EUR. Упоменатата сума следва да бъде предоставена като допълнителна безвъзмездна финансова подкрепа за подпомагане на реформите и инвестициите в главата за REPowerEU.
- (77) Общото финансово участие, налично за Румъния, следва да възлиза на 13 566 055 514 EUR.

Предварително финансиране по REPowerEU

- (78) Румъния поиска следното финансиране за изпълнението на нейната глава за REPowerEU: трансфер на 43 162 623 EUR от предварително разпределените средства от ресурсите на резерва за приспособяване във връзка с последиците от Брексит и 1 397 228 597 EUR от приходите от схемата за търговия с емисии съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.
- (79) За упоменатите суми, съгласно член 21г от Регламент (ЕС) 2021/241, на 8 септември 2023 г. Румъния поиска предварително финансиране в размер на 20 % от поисканото финансиране. В зависимост от наличните ресурси това предварително финансиране следва да се предостави на Румъния, при условие че влезе в сила споразумението, което ще бъде сключено между Комисията и Румъния съгласно член 23, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/241 („споразумението за финансиране“), и в съответствие с това споразумение.

⁷ Регламент (ЕС) 2021/1755 на Европейския парламент и на Съвета от 6 октомври 2021 г. за създаване на резерв за приспособяване във връзка с последиците от Брексит (ОВ L 357, 8.10.2021 г., стр. 1).

- (80) Решение за изпълнение на Съвета ST 12319/2021; ST 12319/2021 ADD 1 от 29 октомври 2021 г. за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Румъния следва да бъде съответно изменено. За по-голяма яснота приложението към посоченото решение за изпълнение следва да бъде изцяло заменено,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Решение за изпълнение (ЕС) ST 12319/2021; ST 12319/2021 ADD 1 се изменя, както следва:

- 1) Член 1 се заменя със следното:

„Член 1

Одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост

Оценката на изменения ПБУ на Румъния въз основа на критериите, предвидени в член 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/241, се одобрява. Реформите и инвестиционните проекти в рамките на ПБУ, мерките и графикът за мониторинг и изпълнение на ПБУ, включително съответните ключови етапи и цели, съответните показатели, свързани с изпълнението на предвидените ключови етапи и цели, както и редът и условията за предоставяне на пълен достъп от Комисията до съответните основни данни, са определени в приложението към настоящото решение.“;

- 2) В член 2 параграфи 1 и 2 се заменят със следното:

“1. Съюзът предоставя на Румъния финансово участие под формата на безвъзмездна подкрепа, възлизаща на 13 566 055 514 EUR⁸. Това участие включва:

- а) сума в размер на 10 211 538 399 EUR, която се предоставя за поемане на правно задължение до 31 декември 2022 г.;
- б) сума в размер на 1 914 125 895 EUR, която се предоставя за поемане на правно задължение от 1 януари 2023 г. до 31 декември 2023 г.;
- в) сума в размер на 1 397 228 597 EUR⁹, в съответствие с член 21а, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/241, само за мерките, посочени в член 21в от същия регламент, с изключение на мерките, посочени в член 21в, параграф 3, буква а);
- г) сума в размер на 43 162 623 EUR, прехвърлена от резерва за приспособяване във връзка с последиците от Брексит към механизма.

2. Комисията предоставя финансово участие от Съюза на Румъния на вноски в съответствие с приложението към настоящото решение. Сума в размер на

⁸ Тази сума съответства на разпределените финансови средства след приспадане на пропорционалния дял на Румъния от разходите по член 6, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241, изчислен в съответствие с методиката по член 11 от посочения регламент.

⁹ Тази сума съответства на разпределените финансови средства след приспадане на пропорционалния дял на Румъния от разходите по член 6, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241, изчислен в съответствие с методиката от приложение IVa към посочения регламент.

1 851 159 668 EUR се предоставя като предварително финансиране в съответствие с член 13 от Регламент (ЕС) 2021/241.

Сума в размер на 288 078 244 EUR се предоставя като предварително финансиране в съответствие с член 21г от Регламент (ЕС) 2021/241. Посоченото предварително финансиране може да бъде изплатено от Комисията на не повече от две плащания.

Предварителното финансиране и вноските могат да бъдат изплатени от Комисията на един или няколко транша. Размерът на траншовете зависи от наличието на финансиране.“;

3) Приложението се заменя с текста на приложението към настоящото решение.

Член 2

Адресат

Адресат на настоящото решение е Румъния.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател